

John Holt: Elhanyagolt fiatalok közössége

január 11, 2015

Részlet a szerző „Iskola kudarcok” c. könyve 2. fejezetéből – Gondolat Kiadó, 1991

1959. október 3.

Tegnap három fiatal fiúval utaztam a metrón a Park Street felé. Rendkívül hangosak, izgatottak és közönségesek voltak. Valószínűleg nem voltak „bűnözők”, de kinézetük alapján az is elképzelhető lett volna róluk, és egészen biztosan ilyen benyomást akartak kelteni. E váratlan találkozás felkavart.

Annyira nem illettek bele az emberi kategóriába, hogy inkább már a vadállatokhoz álltak közel – de ez meg már az állatokra nézve sértő. Elkerülhetetlenül az az érzésem támadt, hogy nincs már hozzájuk vezető út, magukba zárkóztak. A kocsiban engesztelhetetlen és ideges harag sugárzott feléjük, amit ők láthatóan érzékeltek és élveztek. Az emberek lélekben igyekeztek minél távolabb húzódnni tőlük.

Ahogy figyeltem ezeket a fiúkat, elkezdtem olyannak látni őket, amilyenek voltak. Minden alkalommal, amikor valamelyikük mondott vagy csinált valamit a kocsiban utazók megbotránkoztatására, azonnal izgatottan társaira pillantott, vajon elismerésben részesítik-e. És jött a következő, hogy bandatársai arcát fürkészsze, hangerőben és balhézásban elődjén is túltegyen.

Hirtelen világossá vált előttem, hogy mennyire magányosak, feszültek és riadtak ezek a fiúk, s hogy akármire, egyszerűen bármire hajlandóak, csak hogy egy pillanatra elnyerjék haverjaik elismerését. Biztonságuk csupán annyi volt, amennyit társaik elismeréséből meríthettek, miközben ők maguk annyira szorongtak, hogy szinte semmi stabilitás nem maradt belőlük.

Ha egyikük nevetni kezdett egy viccen, az nem tartott soká, mert rögtön felébredt benne az igény, hogy megmutassa: mutatványával ő is meg tudja nevetetni a másikat. Egymás elismerése szinte azonnali féltékenységet szült.

Volt-e valami ezen kívül a rövid életű elismerésen kívül, amivel önbecsülésüket és önértékelésüket megtámogathatták? Csak a körülöttük levők szinte kitapintható, félelemmel vegyes rosszallása. Ha valaki képtelen szeretetet kicsikarni az emberekből, akkor az is valami, ha félelmet tud ébreszteni másokban.

Harrison Salisbury riporter *A felrázó nemzedékben* és Warren Miller író *A hűvös világ* című könyvében leírja a bűnözők világát. Leírásukból kitűnik, hogy a legszorosabb belső kapcsolatokkal átszőtt utcai bandában is alig találni meg a kötődésnek azt a formáját, amit mi barátságnak neveznénk. A bandatagok csupán alkalmi szövetségesek egymás számára, és részben a külvilágtól való félelem, részben pedig az a biztos tudat köti össze őket, hogy a világon senkinek sem érnek egy lyukas garast sem.

Kapcsolódó oldalak:

- John Holt: Az elveszett boldogság nyomában – könyvismertetés
- Homer Lane : A Little Commonwealth kezdetei
- Fóti Péter: James Herndon „The way it spoused to be” c. könyvéről